

§ 717

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 8.8.2022 § 29 (liukastuminen)

HEL 2022-005030 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 8.8.2022 (29 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö on 8.8.2022 (29 §) päätöksellään hylännyt 26.2.2022 osoitteessa Eerikinkatu 52 tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa vaatimuksensa määrältään 10 383,83 euron vahingonkorvauksesta 26.2.2022 kello 23.30 jalkakäytävällä osoitteessa Eerikinkatu 52, Köydenpunojanpuistikon kohdalla, tapahtuneeseen liukastumisesta aiheutuneeseen kaatumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että asiassa ei selvästi käy ilmi, onko katualueen kulkukelpoisuutta hoidettu vahinkopäivänä vai sitä edeltävänä päivänä. Aurauksesta oli joka tapauksessa kulunut vähintään 17 tuntia ennen onnettomuutta. Paikka oli hakijan mukaan täysin hiekoittamaton myös seuraavana päivänä klo 12.50, jolloin vahinkopaikasta oli otettu vahinkoilmoituksen mukana toimitetut valokuvat ja jolloin liukkaudesta oli hakijan mukaan tehty kaupungille ilmoitus. Aluetta ei ollut rajattu varoitusmerkein eikä liukkauden torjumatta jättämisestä ilmoitettu. Jalkakäytävää olisi vallinneissa olosuhteissa hakijan mielestä tullut hiekoittaa useammin kuin kaupungin normit edellyttävät. Hakija itse oli varautunut liukkauteen käyttämällä liukkaalle keille tarkoitettuja nastoitettuja kenkiä ja on näin omalla toiminnallaan pyrkinyt vähentämään onnettomuusriskiä.

Perustelut

Lautakunta viittasi hallintopäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyi hallintopäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus talvella yksinään synnytä kaupungille vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun siitä on aiheutunut jalankulkijan liukastuminen. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Kunnossapidolta saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka oli GPS-tietojen mukaan hiekoitettu edellisen kerran ennen vahingon tapahtumista vahinkopäivää (lauantai 26.2.2022) edeltävänä päivänä 25.2.2022 kello 6.30. Tuolloin suoritettua hiekoituksen jälkeen ei ole mitattu sellaisia sateita tai sellaista liukkauden tuntuva lisääntymistä, että olisi tullut ryhtyä ylimääräisiin kunnossapidon auraus- tai liukkauden torjunnan toimenpiteisiin. Hallintopäällikön päätöksessä on esitetty lämpötilan vaihtelut ja lumisadetilanne vahinkopäivänä ja sitä edeltävänä yönä ja päivänä. Kaupungin normien mukainen III:n hoitoluokan kadun aurauksen kynnyksi ei ole ylittynyt eikä kelikeskus ole hälyttänyt.

Kunnossapitotoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että toimenpiteet on suoritettu asianmukaisesti. On arvioitavissa, että vahinkopäivää edeltäneen päivän aamuna suoritettua hiekoituksen jäljiltä ko. kohta on liukkaudesta huolimatta ollut kulkukelpoisuudeltaan riittävä vielä vahinkoajankohdalla. Vahinkohetken (klo 23.30) pimeys on osaltaan vaikeuttanut jalankulkijan mahdollisuutta havainnoida jalkakäytävän pintaa. Tämä seikka, samoin kuin lämpötilan laskeminen pakkasen puolelle vahinkoajankohdan n. -6,5 asteeseen, on asettanut jalankulkijoille tarpeen noudattaa erityistä varovaisuutta talvisilla kaduilla liikuttaessa.

Saadun selvityksen perusteella kaupunki katsoo, että tapauksessa ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta, vaan liukkaudentorjuntaa on ennen vahinkoa tehty kaupungin normien mukaisesti ja talven 2022 poikkeuksellinen lumimäärä ja -sateet huomioituna riittävästi. Edellä esitetyillä ja muutoin hallintopäällikön päätöksessä esitetyillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitovelvoitteitaan.

Lopputulos

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että hallintopäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 25.8.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 10.8.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 26.8.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 25.8.2022

Oheismateriaali

1 SelvitysHEL2022-005030 Eerikinkatu köydenpunojanpuisto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Hallintopäällikkö
08.08.2022 § 29

HEL 2022-005030 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 6.4.2022 esittänyt kaupungille yhteensä 10 383,83 suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen liukastumisen aiheuttamista kuluista. Vaatimuksen mukaan liukastuminen on tapahtunut jäisellä ja hiekoittamattomalla jalkakäytävällä 26.2.2022 kello 23.30 osoitteessa Eerikinkatu 52, Köydenpunojanpuistikon kohdalla.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolaki sallii kunnan antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Helsingin kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä liikenteellisen merkityksen mukaan.

Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka Eerikinkadulla on luokiteltu III luokkaan. III luokan kaduilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukkaus torjutaan III luokan väyliltä I ja II luokan väyliä jälkeen. III luokan kevyenliikenteenväylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on 8 tuntia kuitenkin niin, että yöllinen lumisade aurataan klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen.

Ilmatieteenlaitoksen Kaisaniemen säähavaintoasemalla tehtyjen mitausten mukaan lämpötila on vahinkopäivänä ja sitä edeltävän yön ajan vaihdellut nollan asteen molemmin puolin. Vahinkopäivänä iltapäivällä lämpötila on alkanut laskea, ollen vahingon tapahtuma-aikaan -6,5°C. Sateita ei vahinkopäivänä ole ollut. Vahinkoa edeltävänä päivänä lunta on satanut yhteensä 4,2 mm vedeksi muutettuna. Sateesta huolimatta lumensyvyys on sekä vahinkopäivänä, että sitä edeltävänä päivänä vaihdellut 28 ja 29 senttimetrin välillä.

Poikkeuksellisen lumitilanteen vuoksi Helsingin kaupunki on käynnistänyt varautumissuunnitelmansa helmikuussa, ennen vahinkoa. Varautumissuunnitelma sisältää muun muassa seuraavaa: Erytistoimet ja lisäresurssit kohdistetaan koko kaupunkiin, mutta ensisijaisesti turvataan liikenteen sujuvuus vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla kantakaupungissa ja joukkoliikennekaduilla. Kadut aurataan ja lunta kuljetetaan vastaanottoaikoihin kunnossapitoluokituksen mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä. Lumen poiskuljetusta tehdään aina, kun aurastyöt siihen antavat mahdollisuuden. Laatuvaatimuspoikkeuksia voivat esimerkiksi

olla, että asuntokatuja lumenpoisto aloitetaan vasta pääkatujen jälkeen, kun siihen on saatavissa resursseja ja että toimenpideaikoja kasvatetaan kunnossapitoluokissa.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä ja -tarpeista on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka on GPS-tietojen mukaan hiekoitettu edellisen kerran ennen vahinkoa edeltävän päivän aamuna kello 6.30. Tehtyjen hiekoitusten jälkeen ei ole mitattu sellaisia sateita tai sellaista liukkauden tuntuva lisäntymistä, että olisi tullut ryhtyä ylimääräisiin kunnossapidon toimenpiteisiin. Aorauskyynnys ei ole ylittynyt, eikä kelikeskus ole hälyttänyt.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan, osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokauden aika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kadut eivät koskaan olisi liukkaat (KKO:1998:147). Hiekoituksella ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. Jalankulkijan tulee ottaa olosuhteet huomioon ja noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta talvella liikkeessään (Vakuutuslautakunnan ratkaisu (FINE-001397). Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004, s.16).

Vahinkopaikka on hiekoitettu edellisen kerran vahinkopäivää edeltävänä aamuna kaupungin normien mukaisesti. On tunnettu tosiasia, että lämpötilan sahatessa nollan molemmin puolin, saattaa syntyä liukkautta hyvästä kunnossapidosta huolimatta, talven 2022 poikkeuksellinen lumimäärä ja -sateet huomioituna.

Tässä tapauksessa kaupungin puolelta ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta. Asiassa saatujen selvitysten perusteella liukkaudentorjunta on ennen vahinkoa tehty Helsingin kaupungin normien mukaisesti. Kaupunki ei katso, vakiintunut oikeuskäytäntö huo-

mioon ottaen, laiminlyöneensä kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi